

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 209

**Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yük-
lenmelere girişilmesi hakkındaki 4898 sayılı Kanunun değişik 1 nci
maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Geçici Komisyon
raporu (1/437)**

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 2011/1266

10 . 4 . 1963

Millet Meclisi Başkanlığına

Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 1 . 4 . 1963 tarihinde kararlaştırılan «Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4898 sayılı Kanunun değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Başbakan
İsmet İnönü

GEREKÇE

Tekel Genel Müdürlüğüne yıllık ödeme tutarı 10 milyon lirayı geçmemek üzere 50 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girme yetkisi veren 4898 sayılı Kanunun 1 nci maddesi Maltepe Sigara Fabrikasının yıllık imalât kapasitesinin 17 milyon kiloya çıkarılması, ispirotolu içkilerin tüketiminde gelişmeler olması, bira satışlarının artması sebebiyle İstanbul Bomonti ve Ankara Bira Fabrikasının genişletilmesi ve Yozgat'ta yeni bir bira fabrikası inşası zorunluluğu karşısında değiştirilerek 7200 sayılı Kanunla yıllık ödeme tutarı 25 milyon lirayı geçmemek üzere 150 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girme yetkisi verilmiştir.

7200 sayılı Kanuna dayanılarak Bakanlar Kurulunca onanmış bulunan programa göre 150 milyon liralık yüklenmeye girme yetkisinin aşağıda gösterilen işlerde kullanılması kararlaştırılmıştır.

1. Maltepe Sigara Fabrikasının imalâtle ilgili makina ve her türlü tesisatı	31 000 000
2. Maltepe Sigara Fabrikası binasının tesisat giderleri	5 499 823
3. Maltepe Sigara Fabrikasına lüzumlu diğer binaların inşaat giderleri	15 575 177
4. Mevcut diğer sigara fabrikaları için lüzumlu binalar	6 675 000
5. Kutu fabrikası için lüzumlu makineler	6 250 000
6. Yeniden kurulacak bira fabrikası için tahmin edilen maliyet	35 000 000

100 000 000

Bu karara dayanılarak şimdiye kadar girişilen yüklenmeler ile 69 558 726,22 liralık harcama yapılmıştır.

Halbuki halen idarenin bu kanuna dayanılmak suretiyle yüklenmeye girmesi gereken işlerin gerektirdiği yüklenmelerin arttığı aşağıda gösterildiği üzere 305 000 000 liraya varmaktadır.	
İhale edilmiş ve edilmek üzere olan 7 aded çay fabrikası	60 000 000
İnşası düşünülen 5 çay fabrikası	50 000 000
Yozgat Bira Fabrikası	40 000 000
Maltepe Sigara Fabrikası makinaları	90 000 000
Maltepe Sigara Fabrikası sosyal tesisleri	10 000 000
Yeni kurulacak kutu fabrikası ile diğer tütün fabrikaları ve yeniden kurulacak içki fabrikaları ile sofrata tuzu değirmenleri, mevcut içki fabrikalarının çeşitli ihtiyaçları v. s.	55 000 000
	<hr/>
	305 000 000

Yukarıda bildirildiği üzere Tekel maddelerinin günden güne büyük bir hızla artış kaydeden tüketiminin eksiksiz karşılanması için fabrika ve tesislerin takviyesi, başlanılmış işlerin ikmali, yeni fabrika ve tesisler kurulması maksadıyla 7200 sayılı Kanunla verilmiş olan 150 milyon liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girme yetkisinin 275 000 000 liraya çıkarılması gerekmekte olduğundan bu kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Karma Geçici Komisyon raporu

Millet Meclisi
Karma Geçici Komisyonu
Esas No. 1/437
Karar No. 2

16 . 5 . 1963

YÜKSEK BAŞKANLIĞA

Gümrük ve Tekel Bakanlığınca hazırlanıp Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 1 . 4 . 1963 tarihinde kararlaştırılan «Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek senelere geçici yüklenmelere girilmesi hakkındaki 4898 sayılı Kanunun değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı» Millet Meclisi Yüksek Genel Kurulunun 19 . 4 . 1963 tarihli 76 ncı Birleşiminde kurulmasına karar verilen Geçici Komisyonumuzun 13 . 5 . 1963 tarihindeki toplantısında Hükümet temsilcisi huzurunda tetkik ve müzakere edilmiştir.

1. Tekel Genel Müdürlüğü yatırımlarının yurt çapındaki genişliği ve plânın derpiş ettiği yatırımların tahakkuk ettirilebilmesi için 4898 numaralı Kanunun değişik 1 nci maddesince gelecek yıllara geçici yüklenme yetkisi olarak tanınan 150 milyon liralık yetkinin, 375 milyon liraya çıkarılması hakkındaki tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

2. Devlet yatırımlarının gününde tamamlanması, plânın tam uygulanabilmesi için idarelere gereken seyyahiyet ve imkânların tanınmasının şart olmasını dikkate alan komisyonumuz bilhassa büyük kapasiteli ve dış finansmanı icabettiren fabrikaların komple ihale ve süratle inşa ve hizmete girmesini ön gördüğünden, tasarıya 2 nci madde olarak 4898 sayılı Kanunun 2 nci maddesine bir fıkra eklenmesini uygun mütalâa etmiştir ve buna göre de tasarıdaki madde numarası bir fazlalaşmıştır.

Hükümet temsilcisi de bu tadilâta aynen katılmış ve zaruretini de kabul etmiştir.

Eklenen fıkra esasen yeni bir hüküm de getirmemekle beraber, Tekel Genel Müdürlüğü Teşkilât Kanununun 7 nci maddesindeki tereddüdü de izale edecek bir fıkradır.

Yatırımların ne kadar ağır yürüdüğü devlet inşaatının ne kadar sürüncemede kaldığı malûmdur. Bu sebeple Teşkilât Kanununun 7 nci maddesinde makina ve teçhizat alım ve satımının mütedavil sermaye usulleri dairesinde ifa edileceği sarih olarak belirtildiği halde makina ve teçhiza-

tin monte edileceği inşaatın aynı hükümlere tabi olmasının tereddüdünü izale bakımından inşaat, makina ve teçhizatın komple ihale, inşa ve montajının bir elden ifası zaruri bulunmaktadır. Bu sebeple, Tekel Genel Müdürlüğüne inşa edilen ve yıllardır bir türlü ikmalî mümkün olamıyan (Meselâ Maltepe Sigara Fabrikası) fabrika ve doldurma evleri inşaatının bilûmum makina ve teçhizat ile birlikte ihalesi icabettiği takdirde makina ve teçhizatın 4896 sayılı Kanunun 7 nci maddesine tevfikân mütedavil sermaye giderleri hakkındaki hüküm ve usullere tabi tutulması ve aynı ihalenin inşaata mütaallik kısımlarının 2490 sayılı Kanuna uygun ifa edilmesi bir bütün teşkil eden aynı mevzu dolayısıyla iki ayrı usulün tatbikini iktiza ettireceği ve bu yüzden muamelelerde bir vahdet ve ahenk temini mümkün olamayacağı gibi taahhütlerin neticelendirilmesinin uzayacağı mülâhaza edilmektedir. Bu sebeptendir ki, 2490 sayılı Kanunun 1 nci maddesinde kabul edilen esasa işbu kanunla bir istisna konulması uygun mütalâa edilmiş ve bu maksatla 4898 sayılı Kanunun 2 nci maddesine, «Bu kanuna göre makina ve teçhizat ile birlikte işletilmeye hazır bir vaziyette ihale mevzuu olan yüklenmelerin inşaata mütaallik işlemleri de mütedavil sermaye giderleri hakkındaki hüküm ve usullere tabidir.» şeklinde bir 2 nci fıkra eklenmesi derpiş edilmiştir.

Yukarıda mâruz mütalâamızın ışığı altında tasarı tadilen ve ittifakla kabul edilmiş, öncelik ve ivedilikle Genel Kurulda görüşülmesine karar verilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkanvekili

ve Sözcü

Yozgat

V. Uyar

Kâtip

Yozgat

I. Kapıoız

Trabzon

A. Şener

Maras

A. Karaküçük

Kars

N. Akan

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4898 sayılı Kanunun değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4898 sayılı Kanunun 7200 sayılı Kanunla değişik 1 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

«Madde 1. — Hükümetçe onaylanacak programa göre fabrika, atelye, imal ve doldurma evleri yaptırmak, mevcutları genişletmek ve bunlara gerekli her çeşit makina, alât, donatım ve araçlarla tuzlalar için donatım satınalmak ve kurmak maksadiyle yıllık ödeme tutarı 75 000 000 lirayı geçmemek üzere 375 000 000 liraya kadar gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişmeye Gümrük ve Tekel Bakanı ve faiz-

GEÇİCİ KOMİSYONUN DEĞİŞTİRİŞİ

Tekel Genel Müdürlüğü ihtiyaçları için gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesi hakkındaki 4898 sayılı Kanunun değişik 1 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hü.

Geçici Ko.

leriyle birlikte bu tutarları geçmemek üzere bono çıkarmaya Maliye Bakanı yetkilidir.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Maliye, Gümrük ve Tekel Bakanları yürütür.

1 . 4 . 1963

Başbakan	Devlet Bakanı ve
<i>I. İnönü</i>	Başb. Yardımcısı
Devlet Bakanı ve	<i>E. Alican</i>
Başb. Yardımcısı	Devlet Bakanı ve
<i>H. Dinçer</i>	Başb. Yardımcısı
Devlet Bakanı	<i>T. Feyzioğlu</i>
<i>A. Ş. Ağanoğlu</i>	Devlet Bakanı
Devlet Bakanı	<i>R. Aybar</i>
<i>N. Öktem</i>	Adalet Bakanı
Millî Savunma Bakanı	<i>A. K. Yörük</i>
<i>I. Sancar</i>	İçişleri Bakanı
Dışişleri Bakanı	<i>H. O. Bekata</i>
<i>F. C. Erkin</i>	Maliye Bakanı
Millî Eğitim Bakanı	<i>F. Melen</i>
<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı
Ticaret Bakanı	<i>I. Seçkin</i>
<i>M. Ete</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı
Güm. ve Tekel Bakanı	<i>Y. Azizoglu</i>
<i>O. Öztürk</i>	Tarım Bakanı
Ulaştırma Bakanı	<i>M. İzmen</i>
<i>R. Öçten</i>	Çalışma Bakanı
Sanayi Bakanı	<i>B. Ecevit</i>
<i>F. Çelikbaş</i>	Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı
İmar ve İskân Bakanı	<i>C. T. Karasapan</i>
<i>F. K. Gökay</i>	

MADDE 2. — 4898 sayılı Kanunun 2 nci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

«Bu kanuna göre makina ve teçhizat ile birlikte ve işletilmeye hazır bir vaziyette ihale mevzuu olan yüklenmelerin inşaata mütaallik işlemleri de mütedavil sermaye giderleri hakkındaki hüküm ve usullere tabidir.»

MADDE 3. — Tasarının 2 nci maddesi üçüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tasarının 3 nci maddesi dördüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.